

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

**за предсрочно прекратяване на договори за производство на
електрическа енергия**

Раздел I

Общи разпоредби

Обхват и цел

Чл. 1. (1) Този закон урежда принципите, правилата и реда за покриване на реално направените невъзстановяеми разходи на енергийните предприятия – производители на електрическа енергия в случаите на предсрочно прекратяване на дългосрочните им договори за доставки, разполагаемост и поддържане на студен резерв, както следва:

1. „Ей И Ес ЗС Марица изток 1” ЕООД – за енергиен обект ТЕЦ „Марица изток 1” и
2. „Контур глобал Марица изток 3” АД – за енергиен обект ТЕЦ „Марица изток 3”.

(2) Целта на закона е да създаде справедлив ред за разпределение на ползите и тежестите при прекратяване на договорите по ал. 1, при отчитане правата и законните интереси на страните, техните кредитори, крайните потребители и на националната и енергийната сигурност на Република България.

(3) Законът не се прилага по отношение на енергийни обекти и активи на дружествата по ал. 1, които не са предназначени, или не се използват за производство на електрическа енергия.

Принципи

Чл. 2. (1) Предсрочното прекратяване на дългосрочните договори по реда на този закон се допуска въз основа на следните принципи:

1. Правна последователност и предвидимост;
2. Недопускане на неоснователно обогатяване;
3. Осигуряване на целево финансиране за покриване на реално направените невъзстановяеми разходи от предсрочното прекратяване;
4. Балансиране на правата и законните интереси на страните по договорите, другите заинтересовани лица и крайните потребители.

Раздел II

Процедура за прекратяване

Предмет и споразумения

Чл. 3. Страните по дългосрочен договор за доставка на електрическа енергия могат, в срок от 150 дни от влизане в сила на този закон, да сключат споразумения за предсрочното им прекратяване („споразумения за прекратяване”).

Задължително съдържание

Чл. 4. (1) Споразуменията за прекратяване съдържат най-малко:

1. Идентификация на страните и договорите, за които споразуменията се отнасят, включително датите на сключване и влизане в сила, страните и сроковете им;
2. Идентификация на страните и договорите, за които споразуменията се отнасят, включително датите на сключване и влизане в сила, страните и сроковете им;
3. Клаузите, уреждащи финансовите последици между страните по договорите, свързани с доставката на разполагаемост и електрическа енергия до момента на ефективното прекратяване на договорите за изкупуване на енергия при условията предвидени в тях.
4. Задължение на страните да изменят договора между тях само до степеня, която е необходима за изпълнението на този закон.
5. Определяне на съда или арбитража, компетентен да решава споровете, произтичащи от споразумението.
6. Дата на подписване и подписи на страните.
7. Дата на влизане в сила.

(2) Споразуменията се сключват в писмена форма.

(3) Действието на споразуменията не може да се отлага извън срока по чл. 3, ал. 1, нито да се поставя в зависимост от условия и тежести, различни от предвидените по този закон.

Задължителни приложения

Чл. 5. (1) Като неразделна част от споразумението, към него задължително се прилагат най-малко следните документи, изходящи от производителя:

1. Безусловна и неотменяема декларация на кредиторите, чиито вземания са обезпечени с права на производителя по договора за доставка на енергия - обект на прекратяването, съдържаща изричен отказ правото им да обявят своите вземания за предсрочно изискуеми във връзка с подписването на споразумението за прекратяване от производителя;

2. Безусловна и неотменяема декларация на кредиторите, чиито вземания са обезпечени с права на производителя по договора за доставка на енергия, който е обект на прекратяването, че подписването на споразумението няма да съставлява основание за изискуемост на каквито и да е други гаранционни клаузи или споразумения по отношение на тези гаранции, които представят на кредиторите декларации, че подписването на споразумението няма да доведе до загуба на гаранции по отношение на носителите на вземания;

3. Заверени копия на договорите и едностранните сделки с юридическите лица, гарантирали по какъвто и да е начин изпълнението на задълженията по договорите за доставка на енергия, или изчерпателен списък на тези лица, сделки и договори, с посочване на основанията, страните, датите на сключване и описание на предмета на всяка сделка;

4. Решение на общото събрание на акционерите или на едноличния собственик на съответното дружество, съдържащо изрично предварително съгласие за сключване на споразумението.

(2) Съгласието на кредиторите за подписване на споразуменията за прекратяване, не преустановява действието на дадените обезпечения за изплащане на задълженията по договорите за доставка по ал. 1, т. 2, съответно лицата, предоставили

обезпеченията не могат да черпят възражения за прекратяване или недействителност на дадените обезпечения срещу кредиторите.

Уведомления

Чл. 6. (1) Производителят представя заверено копие от споразумението за прекратяване на министъра на енергетиката в 7-дневен срок от подписването му от страните.

(2) В 14-дневен срок от изтичането на срока по чл. 3, министърът на енергетиката информира Народното събрание и КЕВР за настъпилото прекратяване, като им предоставя и списък на договорите за доставка на енергия, които се прекратяват по силата на споразуменията за прекратяване.

Ефективни дати

Чл. 7. (1) Предсрочното прекратяване на договорите за доставка на енергия по силата на споразуменията за прекратяване, настъпва от първия ден на месеца, следващ изтичането на 210 дни от влизане в сила на закона.

(2) Едновременно с уведомяването по чл. 6, ал. 2 министърът на енергетиката публикува в Официалния раздел на Държавен вестник съобщение за факта на предсрочно прекратяване на договорите по този закон с приложен списък на тези договори.

(3) Правото на производителя да получи компенсация за своите невъзстановяеми разходи, признато със споразумението за прекратяване, възниква от датата на уведомяването по чл. 6, ал. 1, освен ако той е заявил че се отказва от правото си да ги получи.

Максимален размер

Чл. 8. Общият размер на сумата за плащане за компенсиране на невъзстановяеми разходи, дисконтирана към 1 януари 2016 г., не може да надвишава максималния размер за тези разходи, определени за съответния производител съгласно Приложение № 1 към закона, по цените фиксирани към тази дата.

Бъдеща държавна помощ

Чл. 9. Производител - страна по споразумение за прекратяване, неговите правоприемници, както и свързаните с тях лица по смисъла на § 1, т. 1 ДР на ТЗ, нямат право да получават държавна помощ за своята дейност или за реструктуриране за срок от 10 години от ефективната дата на прекратяване на договора за доставка, освен с изричното предварително съгласие на компетентните органи.

Раздел II

Принципи и правила за финансиране на невъзстановяемите разходи

Компенсаторна компонента

Чл. 10. Считано от датата на прекратяване на поне един договор за дългосрочно изкупуване по силата на споразумение за прекратяване, посочена в чл. 7, ал. 1:

1. Операторът на преносната мрежа събира компенсаторна компонента за невъзстановяеми разходи (компенсаторна компонента) приложена по начина, посочен в чл. 12, ал. 2, от операторите на разпределителната мрежи и от крайните клиенти, свързани директно към преносната мрежа;

2. Операторите на разпределителната мрежа събират компенсаторна компонента от крайните клиенти и от предприятията, посочени в чл. 12, ал. 1, т.1 и т.2, заедно с цената за достъп и пренос.

Разпределение на компенсаторната компонента

Чл. 11. (1) Операторът на преносната мрежа включва размера на компенсаторната компонента по чл. 13, ал. 1, при условията на прилагане на тази цена като добавка към цената за пренос и достъп, по смисъла Закона за енергетиката.

(2) Компенсаторната компонента, дължима от:

1. операторите на разпределителната мрежа се изчислява като:

а) произведение на компенсаторната компонента за крайните клиенти, по чл. 12, ал. 1, т. 1 с броя на крайните клиенти свързани към съответната електроразпределителна мрежа;

б) произведение на компенсаторната компонента по договорната мощност на всеки краен клиент по чл. 12, ал. 1, т. 2 свързан към съответната електроразпределителна мрежа.

2. крайните клиенти, свързани директно към преносната мрежа, се изчислява като произведение на размера на компенсаторната компонента с конкретната договорена мощност, съгласно чл. 12, ал. 1, т. 3 на основата на действителните данни за броя на клиентите и договорната им мощност в дадения период.

(3) Операторът на разпределителната мрежа включва в цената за пренос и достъп, съгласно Закона за енергетиката, окончателния размер на компенсаторната компонента, равен на:

а) размера на компенсаторната компонента, приложима в дадена година за крайните клиенти, посочени в чл. 12, ал. 1, точка 1, в лева на месец;

б) произведението от компенсаторната компонента, приложима в дадена година за клиентите, посочени в чл. 12, ал. 1, т. 2 и 3 и договорния капацитет на тези клиенти, в случай на клиентите, посочени в чл. 12, ал. 1 т. 2 и 3.

Калкулация за крайни клиенти

Чл. 12. (1) Компенсаторната компонента ще се изчислява поотделно за всяка една от следни групи крайни клиенти:

1. домакинства консумиращи електрическа енергия на годишна база в размер на:

а) под 500 kWh,

б) от 500 kWh до 1200 kWh,

в) над 1200 kWh;

2. клиенти, различни от тези в т. 1, присъединени към електроразпределителната мрежа:

а) ниско напрежение,

б) средно напрежение,

3. клиенти присъединени директно към мрежата високо напрежение и които през календарната година, предхождана от година когато компенсаторната компонента е била прилагана, са консумирали не по-малко от 500 GWh ел. енергия, използвали са не по-малко от 60% от договорената мощност.

(2) Компенсаторната компонента по ал. 1 приложима към крайните клиенти се определя в лева, както следва: по т. 1 - на месец, а по т. 2 и 3 на месец за 1 kW от договорената мощност.

Годишна формула

Чл. 13. (1) Ежегодно КЕВР определя размера на компенсаторната компонента за съответната календарна година, по следните формули:

1. За крайните клиенти по чл. 12, ал. 1, т. 1

$$S_{Ri} = S_{R0} \left(\frac{G_i}{G_0} \right) \left(\frac{O_0}{O_{i-2}} \right)$$

където:

S_{Ri} размер на компенсаторната компонента за съответната година, изразена в лева за месец;

S_{R0} е размер на компенсаторната компонента приложима за първата календарна година, през която такава е събирана;

G_i е размер на сумата, която ще бъде събрана през съответната календарната година (i), за която е изчислена компенсаторна компонента, като се използва формулата в чл. 14;

G_0 е размер на сумата, която ще бъде събрана през първата календарната година, през която се събира компенсаторна компонента, определена на основата на стойностите посочени в Приложение №3 за съответната централа;

O_0 е среден брой крайни клиенти през 2016

O_{i-2} е среден брой крайни клиенти за годината, преди предходната на съответната година (i-2)

2. За крайните клиенти, съгласно чл. 12, ал.1, т.2 и т.3 :

$$S_{RWi} = S_{RW0} \left(\frac{G_i}{G_0} \right) \left(\frac{N_{R0}}{N_{R(i-2)}} \right)$$

където:

S_{RWi} е размер на компенсаторната компонента за съответната година в лева за месец за 1 kW договорена мощност.

S_{RW0} е размер на компенсаторната компонента приложима за първата календарна година, през която се събира такава компонента от крайния клиент, в левове за месец за 1 kW договорената мощност.

G_i е размера на паричните средства, които ще бъдат събрани през календарната година за която компенсаторната компонента е изчислена, съгласно формулата в чл. 14;

G_0 е размера на паричните средства, които ще бъдат събрани през първата календарна година, което се равнява на размера на невъзстановяемите разходи, изчислени за тази календарна година, за съответната електрацентрала/и.

N_{R0} е общ обем договорени мощности от крайни клиенти през 2016

N_{Ri-2} е общ обем договорени мощности от крайни клиенти през годината, преди предходната на съответната година (i-2)

(2) КЕВР публикува ежегодно на интернет страницата си размера на компенсаторната компонента до 30 юни всяка година.

(3) При осъществяване на правомощията си комисията прилага процесуалните правила, предвидени в този закон, а за неуредените в него случаи - правилата на Закона за енергетиката и Административнопроцесуалния кодекс.

Калкулиране на годишни приходи

Чл. 14. Стойността на " G_i ", в чл. 13, ал. 1, която служи за база за изчисление за дадена година (i), на компенсаторната компонента за следващата година, се изчислява по следната формула:

$$G_i = \Sigma K_{Ofi} + L_i + B_i - E_i$$

където:

ΣK_{Ofi} е размера на авансовите плащания на база заявленията за компенсация, подени през съответната година(i) за следващата година;

L_i са разходите по администриране на дейността на "Фонда за гарантиране на невъзстановяемите разходи" /Фонда/

V_i е размер на средствата по чл. 18, т.2

E_i е планирания размер на средствата по набирателната сметка за компенсаторната компонента

Определяне броя на крайните клиенти

Чл. 15. (1) В срок до 6-то число на месеца, след изтичането на периода за поредно разплащане, операторите на разпределителната мрежа предоставят на оператора на преносната мрежа, актуална информация за броя на крайните клиенти, съгласно чл. 12, ал. 1, т. 1 и договорената мощност от клиенти съгласно чл. 12, ал. 1 т. 2.

(2) Срокът за уреждане на задълженията между оператора на преносната мрежа и операторите на разпределителната мрежа и оператора на преносната мрежа и крайните клиенти, присъединени директно към преносната мрежа е един месец.

(3) Срокът за уреждане на задълженията между операторите на разпределителната мрежа и крайните клиенти ще съвпада с периода на разплащане за услугите пренос и достъп.

Сметка на преносния оператор

Чл. 16. (1) В едномесечен срок операторите на разпределителната мрежа информират оператора на преносната мрежа за средствата набрани от компенсаторната компонента за съответния период на разплащане.

(2) Крайните клиенти, свързани директно към преносната мрежа, заплащат компенсаторната компонента на независимия преносен оператор в срок, договорен в споразумение между двете страни.

(3) Операторът на преносната мрежа, след приспадане на ДДС, депозира в самостоятелна специална сметка, наричана "сметка на преносния оператор", сумите постъпили като плащания от компенсаторната компонента.

Уведомяване на КЕВР

Чл. 17. (1) Операторът на преносната мрежа и операторите на разпределителната мрежа събират и представят пред КЕВР информацията относно:

1. броя на крайните клиенти съгласно чл. 12, ал. 1, т. 1;
2. договорената мощност на клиентите по чл. 12, ал. 1, т. 2 и т. 3;
3. размера на сумите заплатени за всяко тримесечие от крайните клиенти;

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя през месеца следващ тримесечието, за което се отнася информацията.

Резерв за ликвидност

Чл. 18. (1) От деня на предсрочното прекратяване на договорите за дългосрочно изкупуване, със споразумение за прекратяване по чл. 3, Фондът по чл. 40 отделя в самостоятелна набирателна сметка, резерв от средства за поддържане на ликвидността, необходими за изплащане на невъзстановяемите разходи, наричан по-долу „Резерв за ликвидност”.

(2) От 2018 г. /или две години след влизане в сила на закона/ сумата във Резерва за ликвидност, обозначен с буквата "B_i" за всяка година "i" ще бъде изчислявана, като се използва следната формула:

$$B_i = 1.1 \sum_p K_{Or(i-1)} - b_i x \sum_p K_{OWZ(i-1)}$$

където:

p е централата ;

K_{owz (i-1)} е сумата от авансите за невъзстановяеми разходи заплатени на централата през предходната на "i" година;

K_{Or(i-1)} - размер на невъзстановяемите разходи на дадена електроцентраля за предходната година "i-1", неотменна част от заявлението по чл. 24, ал.1, изчислени по следната формула:

$$K_{Or(i-1)} = K_{OZ3(i-1)} (1 + s_i) \prod_{j=2016}^{i-1} (1 + s_j)$$

където:

K_{Oz3(i-1)} - размер на невъзстановяемите разходи за предходната година изчислен на база K_O, съгласно чл. 27, ал.1

j е годината между 2016 /година на прекратяване/ и годината "i-1";

s_i е коефициент за преоценка равен на коефициентът за корекция за предходната година, представен от символа "sj";

s_j е коефициент за преоценка равен на възвращаемостта на петгодишна държавна облигация, издадена за най-близкия ден, предхождащ 30 юни на същата година "j", съгласно данните публикувани от Мин на финансите, увеличена с разликата между сконтския процент по кредитите и лихвата по депозити на БНБ, в сила от 30 юни на съответната година "j";

(3) Размерът на резерва за ликвидност, означен с "B_i" за съответната година "i", ще бъде изчислен за производителите, за които окончателната корекция по чл. 31, ал. 1 не е направена и на които размерът на невъзстановяемите разходи, уточнен в Приложение № 1, не е платен.

Финансиране при недостиг

Чл. 19. (1) Ако размерът на средствата в набирателната сметка за коменсаторната компонента на Фонда по чл. 40 е недостатъчен за изплащане на корекциите по чл. 30 или чл. 31, Фондът има право до сключи договори за кредит за финансиране на тези плащания. При сключване на такъв договор за кредит Фондът информира в 14 дневен срок КЕВР, министъра на енергетиката и министъра на финансите. Редът за сключване на договор за кредит се урежда от устава на Фонда.

(2) При настъпване на обстоятелствата по ал. 1, Фондът ще изплати на производителите част от средствата за корекцията по чл. 30 в срока по чл. 33, ал.1 като дял, съответстващ на дела на дадената централа в общия размер на средствата, определени за изплащане на корекцията, като остатъка до пълния размер Фондът ще изплати до 31 декември в годината, в която тези корекции са направени.

(3) Разноските и разходите свързани с изтегления кредит по ал.1, както и разходите по текущата дейност на Фонда, свързани с поддържането на набирателната сметка за коменсаторната компонента и за уреждане на невъзобновяемите разходи, обозначени с "L_i", се изчисляват както следва:

$$L_i = C_i + I_i + F_i$$

където:

C_i е главницата на получения от Фонда кредит, при обстоятелствата по ал.1, с падеж за съответната година;

I_i е размера на лихвата по кредита взет от Фонда, в случаите по ал.1;

F_i е планираните разходи, за дейността на Фонда през съответната година „i”.

(4) Разходите, означени с “ L_i ” ще бъдат взети предвид в компенсаторната компонента.

(5) Фондът представя на КЕВР, не по-късно от 31 януари всяка година, информацията относно:

1. размерът на разходите и разноските по ал. 1;

2. планираният размер на средствата по набирателната сметка за компенсаторната компонента на съответната година.

Целеви характер на приходите

Чл. 20. (1) Фондът използва за покриване на невъзстановяеми разходи, приходите от:

1. лихва по средствата от набирателната сметка за компенсаторната компонента;

2. дейности по 40, ал. 2;

3. положителната разлика между сумите получени от производителите, като резултат от корекциите по чл. 30, ал. 1 и чл. 31 и от общия размер на сумите за покриване на невъзстановяемите разходи, в резултат на тези корекции.

(2) Когато, след като се отчетат приходите генерирани по ал. 1 се окаже, че размерът на дължимата компенсаторна компонента е под 0,01 лв. за съответния период, компенсаторна компонента не се събира.

(3) Ако след извършване на окончателните корекции по чл. 31, за най-дългия корекционен период и след погасяване на дълга по чл. 19, ал. 1, остане положителна разлика, всички средства останали в набирателната сметка на Фонда се възстановяват на оператора на преносната мрежа и операторите на разпределителната мрежа. Операторът на преносната мрежа и операторите на разпределителната мрежа ще намалят цените на услугите си за пренос и достъп за съответния период с тези средства.

(4) Едновременно с възстановяването на средствата по ал. 3 Фондът информира КЕВР.

(5) КЕВР следи за изпълнението на ал.3 при определяне на цените на мрежовите услуги и информира Фонда за извършената корекция в цените.

Задължителен резерв

Чл. 21. (1) Операторът на преносната мрежа се задължава да задели и поддържа на сметка средства, в размер не по-малък от средствата получавани като компенсаторна компонента, така че същите винаги да са налични за заплащане на компенсаторната компонента, включително и след корекциите за плащане на ДДС и на средствата по чл. 20, ал. 3.

(2) Лихвите по средствата в специалната сметка по ал. 1 на оператора на преносната мрежа, ще представляват доход по смисъл на Закона за корпоративното подоходно облагане за него. Този доход ще се използва за покриване на разходите на оператора за администриране на дейността свързана с настоящия закон.

(3) Намаляването или освобождаването на средства по ал. 1 се осъществява в месеца, в който оператора на преносната мрежа следва да преведе компенсаторната компонента по набирателната сметка на Фонда, както и когато отпаднат причините за събиране на компонентата. Равностойността на намалението или освобождаването на провизията ще представлява доход за оператора по смисъл на закона по ал. 2, от датата на транзакцията.

(4) Средствата, които оператора на преносната мрежа превежда по набирателната сметка за компенсаторната компонента на Фонда, ще представляват освободени от данък разходи на оператора, по смисъл на Закона за корпоративното подоходно облагане, от дата на осъществяване на превода.

(5) Средствата получени от компенсаторната компонента и средствата по чл. 20, ал.1 няма да представляват доход за Фонда по смисъл на Закона за корпоративното подоходно облагане.

(6) Средствата преведени от Фонда на производителите няма да представляват освободени от данък доходи на Фонда по смисъла на ЗКПО.

Събиране на компенсаторната компонента

Чл. 22. (1) Компенсаторната компонента ще се събира най-късно до края на четвъртата календарна година след годината в която изтича най-дългия корекционен период по ал. 2.

(2) Периодът за събиране на компенсаторната компонента по ал. 1 може да бъде съкратен от Министъра на енергетиката, ако производителите получат пълният размер на дължимото им по силата на този закон и ако Фондът погаси дълга си по чл. 19, ал. 1.

(3) След превеждане на всички дължими суми, по силата на този закон, на електроцентралите и след като е погасил дълга си по чл. 19, ал. 1, Фондът съответно ще информира министъра на енергетиката.

(4) След като получи информацията по ал. 3 Министърът на енергетиката ще обяви съответно чрез публикация в Държавен вестник годината, в която задължението за изплащане на компенсаторна компонента приключва.

Раздел III

Разпределение на средствата за компенсиране на невъзстановяеми разходи

Авансови плащания

Чл. 23. (1). Фондът ще разпределя средствата за покриване на невъзстановяемите разходи на всяка електроцентрала под формата на авансово плащане на същите тези разходи за съответната година („аванс“) и като средства получени от положителните разлики на корекциите по чл. 30 и чл. 31.

(2) Авансите ще бъдат изплащани на четири равни вноски в съответната година, но не по-късно от 5-то число на месеца следващ тримесечието, за което авансът е дължим.

(3) Всеки производител, който е прекратил дългосрочния си договор представя във Фонда информация за откритата специална целева банкова сметка, в която да се превеждат средствата за покриване на невъзстановяемите разходи и ще го информира при промяна на сметката.

Заявления за аванс

Чл. 24. (1) Не по късно от 31 март всяка година, производителят подава заявление за получаване на аванс за следващата календарна година пред КЕВР.

(2) Заявление по ал. 1 следва да съдържа:

1. данни за производителя: име на юридическото лице по Търговски регистър, седалище и адрес на управление;

2. пълен размер на искания аванс;

3. годината за която се отнася заявлението.

(3) КЕВР определя размера на невъзстановяемите разходи за съответната година "i", обозначен с " K_{OAZ3i} ", за съответната електроцентрала за поредната година, изчислени по следната формула:

$$K_{OAZ3i} = K_{OZ3i} \prod_{j=2016}^i (1 + s_j)$$

където:

K_{OZ3i} е размерът на невъзстановяемите разходи определени за съответната година "i";

j брой на годините между 2016 и годината "i";

s_j е коефициент за преоценка, по смисъла на чл. 18, ал.2

(4) КЕВР публикува размера на невъзстановяемите разходи за съответната година "i" в интернет страницата си до 30 юни на текущата година.

(5) Производителят няма право да кандидатства за суми по-големи от размера на авансът за съответната година "i", обявен от КЕВР по реда на ал. 4, в случаите в които трябва да бъде извършена корекция в съответствие с принципите, посочени в чл. 30, ал. 1.

Обжалване

Чл. 25. (1) Решението на КЕВР по чл. 24 подлежи на обжалване по реда на АПК.

(2) Обжалването не спира изпълнението на решението на КЕВР.

Планиране на аванси

Чл. 26. (1) Не по-късно от 31 юли на всяка година, предхождаща годината в която авансите трябва да бъдат изплатени, КЕВР информира Фонда за размера на авансите заявени от всяка електроцентрала.

(2) Фондът ще изплати на производителя аванс в размерът определен в решението на КЕВР по чл. 24, ал.1.

(3) КЕВР взема предвид размера на заплатеният на производителя аванс за съответната година, при изчислението на размера на корекцията по чл. 30, ал. 1 и на коефициентите по чл. 14.

Раздел IV

Калкулиране, корекции и уреждане на невъзстановяемите разходи

Калкулиране на невъзстановяемите разходи

Чл. 27. (1). Размерът на невъзстановяемите разходи " K_0 ", на всяка централа ще се изчислява по формулата:

$$K_0 = N - S_D - R - P$$

където:

N е нетната балансова стойност на дълготрайните материални активи и дълготрайните материални активи в процес на изграждане на съответната централа, актуализирани към 31. 12. 2006 г., намалена с отписванията за амортизация за годините 2007-2015, съгласно ал.2;

S_D е общият размер на нетната оперативна печалба/загуба, коригиран с амортизацията налична за обслужване на направените инвестиции /собствения и привлечен капитал/ за годините от 1 януари 2016 до годината, когато изтича срока на най-дългото споразумение за този производител, изчислени по реда на ал.3.

R остатъчната стойност на активите в края на периода за корекции, изчислени по реда на ал.5.

P размера на държавната помощ и получените облекчения свързани с активите за производство на електроенергия, предмет на дългосрочните договори за изкупуване.

(2) При изчисляването на стойността на N съгласно ал.1:

1. нетната балансова стойност на материалните активи и активите в процес на изграждане, актуализирани към 31. 12. 2006 г., са изчислени по следния начин:

а) за производители, чиито активи са били преоценявани- /коригираната с амортизацията стойност на активите от момента на преоценката за периода от преоценката до 31. 12. 2006 г/ общия размер на сумата на коригираната нетна балансова стойност на дълготрайните материални активи през годината, през която е извършена преценка на активите и на капиталовите разходи за дълготрайни активи, заприходени/осчетоводени за периода от преоценката на същите активи към 31. 12. 2006 г., намалени с отписванията за амортизация, свързана с производството на електроенергия,

б) за производители, чиито активи не са били преоценявани – като общата сума на коригираната стойност на капиталовите разходи за дълготрайни материални активи, намалени с отписванията за амортизация, свързани с производството на електроенергия;

2. Стойността на капиталовите разходи за дълготрайни материални активи извършени към 31. 12. 2006 г. намалени с отписванията за амортизация, свързани с производството на електроенергия, следва да бъдат коригирани посредством агрегиран корекционен индекс на промените в цените на инвестиционните разходи, изчислени като произведение от индексите на промяна в тези цени за всяка отделна година, намалени с 3 процентни точки за съответната година; Тази корекция ще бъде извършена от деня на преценка на активите, за случаите по т. 1, „а”, или от деня когато са извършени разходите, за случаите по т. 1, буква „б” към 31.12.2006 г;

3. Стойността на инвестиционните разходи, които са планирани да бъдат извършени в периода между 01.01.2007 г. до 31.12.2015 г. ще бъдат взети предвид при изчисляването на коригираната нетна балансова стойност на дълготрайните материални активи, ако разходът свързан със завършване на инвестиционния проект, който вече е в процес на изграждане, са по-ниски от разходите свързани с отказ на производителя от проекта, който към дата на сключването на споразумението за предсрочно прекратяване не е пуснат в експлоатация по договор за дългосрочно изкупуване;

(3). Сумата, обозначена в ал.1 с “ S_D ” се изчислява по формулата :

$$S_D = \sum_j \left[\frac{Wdk_j}{(1+r)^j} \right]$$

където:

j са поредните години започвайки от 2016 г. и свършвайки последната година от корекцията,

Wdk_j общият размер на нетната оперативна печалба/загуба, коригиран с амортизацията, които са налични за обслужване на направените инвестиции /собствения и привлечен капитал/ за календарната година “ j ”, която за годината, в

която изтича най-дългия дългосрочен договор, се разбира като стойността на нетната оперативна печалба/загуба като изчислена за броя на дните през които дългосрочния договор остава в сила през последната година, по начина в ал.4;

r сконтиращия процент, равен на средната претеглена цена на капитала (WACC)

t брой на годините между 2016 и съответната година "j".

(4). Размера на печалбата/загубата W_{dkj} , по ал.3 се изчислява по формулата:

$$W_{dkj} = (D_j - K_j) \times (1 - T_j) + A_j$$

където:

D_j приход от продажби на електрическа енергия, разполагаемост и допълнителни услуги на свободния пазар;

K_j оперативните разходи свързани с продажби на електрическа енергия, разполагаемост и допълнителни услуги на свободния пазар;

T_j размер на корпоративния данък за съответната година; ако разликата между продажби на електрическа енергия, разполагаемост и допълнителни услуги на свободния пазар и оперативните разходи свързани с продажби на електрическа енергия, разполагаемост и допълнителни услуги на свободния пазар, намалени с финансовите разходи свързани със задълженията по дългосрочните договори и финансови разходи, които трябва да бъдат поети, с цел поддържане на финансова ликвидност, е отрицателна, корпоративния данък се счита равен на нула.

A_j представлява амортизацията на дълготрайните материални активи „N”, свързани с производство на електрическа енергия, изчислени съгласно чл. 20, ал.1 за календарната година "j", като в годината, в която изтича най-дългия дългосрочен договор, размерът ѝ отговаря на броя на дните, през които този договор е бил в сила.

(5). Размерът на активите "R" по ал.1, се изчислява по формулата:

$$R = \frac{N_k - \sum_j A_j}{(1 + r)^{t_1}}$$

където:

N_k е нетната балансова стойност на дълготрайни материални активи и активите в процес на изграждане към края на 2006 намалени с амортизационните отписвания за годините 2007-2015,

j означава поредните години считано от 2016 до последната година на периода на корекция;

A_j е амортизацията съгласно ал. 4;

r е сконтиращ процент равен на средната претеглена цена на капитала;

t_1 е броя на годините между 2016 и последната година за корекция.

Отчетни показатели

Чл. 28. (1) Производител, страна по споразумение за предсрочно прекратяване представя на КЕВР до 31 март всяка година, следната информация за годината, предхождаща годината за която се изисква за изчисляване на корекциите по чл. 30 и чл. 31, както следва:

1. размерът на печалбата/загубата " W_{dkj} ", по смисъла на чл. 27, ал.3,
2. обем на продажбите на електрическа енергия и ниво на цените за тази енергия.

3. количества произведена електрическа енергия и разходите за нейното производство,

Отчет пред законодателната власт

Чл. 29. (1) КЕВР ежегодно, в срок до 31 януари, предоставя доклад с информация за изпълнението на възложените му с настоящия закон функции на Народното събрание.

(2) Докладът по ал. 1 следва да съдържа данни относно:

1. изчислените невъзстановяеми разходи за предходната година;
2. настъпилите промени в пазара на електрическа енергия;

Годишна корекция

Чл. 30. (1) До 30 юни на съответната година "i", КЕВР определя размера на годишната корекция $\Delta K_{O(i-1)}$, на невъзстановяемите разходи за предходната година, като прилага следната формула:

$$\Delta K_{O_{i-1}} = \left(K_{O_{i-1}} - \frac{\Delta Wdk_{i-1}}{(1+r)^{i-2015}} \right) \times \prod_{j=2016}^{i-1} (1+s_j) - K_{OWZ(i-1)}$$

където:

$K_{O(i-1)}$ сумата на невъзстановяемите разходи за дадената централа за годината предхождаща календарната година "i",

"i" е годината, в която се изчислява корекцията на невъзстановяемите разходи,

j бой поредни години между 2016 и предходната на "i" година

s_j коефициент за преоценка по чл. 18, ал.2,

$\Delta Wdk_{(i-1)}$ разликата между действителната стойност на нетната оперативна печалба/загуба, коригирана с амортизацията, с които разполага производителя за покриване на инвестициите със собствен и привлечен капитал за предходната година на годината "i", за която се изчислява корекцията, и прогнозната стойност на същата печалба/загуба за предходната година i -1, за която корекцията е изчислена;

$K_{OWZ(i-1)}$ е сумата от авансите за невъзстановяеми разходи заплатени на централата през предходната на "i" година;

r е сконтиращият процент, съгласно Приложение №2.

(2) КЕВР незабавно информира Фондът за размера на корекцията по ал.1.

(3) Решението на КЕВР по ал.1 подлежи на обжалване по реда на чл. 25.

Окончателна корекция

Чл. 31. (1) До 30 юни на годината "i" след края на периода за корекция, КЕВР определя размера на окончателната корекция на невъзстановяемите разходи $K_{K(i-1)}$, по следната формула:

$$K_{K(i-1)} = \left\{ K_{On} - \sum_{j=2016}^{i-1} \left[\frac{K_{Owj}}{\prod_{j=2016}^{i-1} (1+s_j)} \right] \right\} \prod_{j=2016}^{i-1} (1+s_j)$$

където:

K_{On} размера на невъзстановяемите разходи, изчислен по реда на ал.2,

j поредните календарни години между 2016 и последната година на периода за корекция,

K_{Owj} общия размер на авансите, платени на производителя в съответната година "j" коригирани с размера на годишните корекции платени на централата от фонда или върнати от нея през същата година "j".

s_j коефициент за преоценка съгласно чл. 18, ал.2.

(2) Размерът на невъзстановяемите разходи " K_{On} ", съгласно ал.1 ще бъде изчислен по следната формула:

$$K_{On} = N_w - \sum_{n=2016}^u A_n \frac{t_{n1}}{t_{n0}} - \sum_{j=u}^{i-1} \left[\frac{W_{dkwj}}{(1+r_1)^{j-2015}} \right] - R - P - \sum_{j=u}^{i-1} \left[\frac{M_j}{\prod_{j=2016}^{i-1} (1+s_j)} \right]$$

където:

N_w коригираната нетна балансова стойност на дълготрайните материални активи и на активите в процес на изграждане, означени като "N", съгласно чл. 27, коригирана с разликата между планираните разходи за инвестиции, започнати преди 01. 01. 2007 и продължили след това да 31. 12. 2016, и реалната стойност на извършените разходи, към 31. 12. 2016 г.

u годината в която е прекратен дългосрочния договор със споразумение за предсрочно прекратяване;

n поредните години между 2016 и годината „u”,

A_n амортизацията свързана с дълготрайните материални активи „N” свързани с производство на електрическа енергия, както са определени в чл. 27, ал.5, за съответната година "n";

t_{n0} броя на дните в съответната година "n";

t_{n1} броя на дните в годината, през която е прекратен дългосрочния договор със споразумение за предсрочно прекратяване;

W_{dkwj} действителния размер на нетната оперативна печалба/загуба, коригирана с амортизацията налична за покриване на инвестиран собствен и привлечен капитал за производителя, за периода на корекция, изчислен по реда на чл. 27, ал.4;

r_1 сконтиращия процент по Приложение №2;

R стойността на активите на производителя в края на периода за компенсиране на невъзстановяемите разходи, изчислена по реда на чл. 27, ал.5;

P размерът на държавната помощ и получените облекчения свързани с активите за производство на електроенергия, предмет на дългосрочните договори за изкупуване, дефиниран в чл. 27, ал.1;

j поредните години между 2016 и последната година на периода за компенсиране на невъзстановяемите разходи,

M_j намалението или увеличението на размера на годишната корекция, съгласно чл. 36, ал.3;

s_j коефициент за преоценка по чл. 18, ал.2.

(3). Решението по ал.1 се обжалва по реда на чл. 25.

Корекционни тавани

Чл. 32. (1) Изчислението на корекциите по чл. 30 и чл. 31 ще се счита допустимо само в степента до която размера на извършения инвестиционен разход на дадена централа към 01. 01. 2007 г. не надвишава:

1. 100% от нетната балансова стойност на съответната електроцентрала към 1.1.2007 г. за производствени мощности собственост на производителя;

2. 50% от нетната балансова стойност за останалите мощности.

(2) Разпоредбата на ал.1 не се прилагат за производствени мощности, пуснати в експлоатация след 1.1.2007 г.

(3) Когато при определяне на корекциите по чл. 30 и чл. 31, става дума за непълна календарна година, корекцията се прави за броя на дните за които има основание същата да бъде изчислена.

Срокове за компенсаторни плащания

Чл. 33. (1) Ако размерът на корекцията определена с решението по чл. 30 е положителен, Фондът следва да заплати на производителя сума равна на годишната корекция до 30 септември на съответната година.

(2) Ако размерът на корекцията определена с решението по чл. 30 е отрицателен, производителят следва да възстанови средствата за годишната корекция в сметката за компенсаторната компонента до 30 септември на съответната година.

(3) Ако размерът на окончателната корекция определена с решението по чл. 31 е положителен, Фондът следва да заплати на производителя сума равна на окончателната корекция до 31 декември на годината, в който приключва периода за компенсиране на невъзстановяемите разходи .

(4) Ако размерът на окончателната корекция определена с решението по чл. 31 е отрицателна, производителя следва да върне на Фонда сума равна на окончателната корекция за невъзстановяеми разходи в сметката за компенсаторната компонента, до 31 декември на годината, в който приключва периода за компенсиране на невъзстановяемите разходи .

(5) Общият размер на годишната и на окончателната корекция на невъзстановяемите разходи, които следва да се възстановят на производителя по ал. 2 и ал. 4, не може да надвишава размера на сумата изплатена на съответния производител за покриване на невъзстановяемите разходи.

Обратна компенсация

Чл. 34. (1) Ако размерът на възстановения аванс, за съответната година "i" надвишава размерът на невъзстановяемите разходи дължим за съответната година "i", производителят връща на Фонда разликата между изплатения аванс през съответната година "i" и размерът на невъзстановяемите разходи, дължима за същата година "i", изчислена като годишна корекция на невъзстановяемите разходи, увеличен с размера на изплатения аванс за годината през която е направена корекцията, в едно с дължимата лихва, определена по реда на ал. 2.

(2) Когато разликата по ал. 1 е по-малко от 35 % от размерът на изплатения аванс за съответната година, лихва не се изчислява.

(3) Когато разликата по ал.1 е над 35 %, но не повече от 60 % от размера на изплатения аванс за съответната година, КЕВР ще начисли лихва равна коефициента за преоценка, по смисъла на чл. 18, ал.2 , увеличен с 2%.

(4) Когато разликата по ал. 1 е над 60% КЕВР ще начисли лихва, равна на коефициента за преценка, по смисъла на чл. 18, ал. 2 увеличен с 4%.

(5) Лихвата по ал. 3 и ал. 4 ще начислява от дена, в който електроцентралата получава първата вноска от аванса за съответната година.

(6) В случаите по чл. 1, КЕВР определя размера на средствата, в едно с лихвата, които производителя трябва да върне.

(7) Производителят ще върне сумата по ал. 1 към набирателната сметка на Фонда в срок от 14 дни след обявяване на решението на КЕВР

(8) Решението на КЕВР по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на чл. 25.

Последици при неподновяване на лиценз

Чл. 35. (1) Производител, страна по споразумение за предсрочно прекратяване, чиито лиценз изтече през периода за компенсация и който не подаде заявление за продължаване на лицензията по реда на чл. 56, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката:

1. прекратява правото си да получава средства за покриване на невъзстановяеми разходи;

2. в случай, на получаване на средства по чл. 24, ал. 1 производителят ще бъде задължен да ги върне на Фонда, след намаляването им с размера на средствата върнати на Фонда съгласно чл. 33, ал. 2.

(2) При настъпване на обстоятелствата по ал. 1, т. 2 КЕВР ще определи размера на средствата, които трябва да бъдат върнати.

(3) КЕВР незабавно ще :

1. информира Фонда за изтичането на лиценза за производство на електроенергия, ако производителят не подаде заявление за продължаване на лиценза или относно прекратяването на лиценза в тази връзка;

2. изпрати решението по ал.2 на производителя.

(4) Производителят е длъжен да върне средствата по ал. 1, т. 2 в сметката за компенсаторната компонента на Фонда в рамките на един месец след получаване на решението по ал. 2.

Обяснения

Чл. 36. (1) КЕВР ще изиска от производителите да представят обяснение в случаите, при които :

1. общият обем на продажбите на електрическа енергия на производител, страна по договор за предсрочно прекратяване за съответната календарна година е по-малък с повече от 20 % от продажбите за предходната година;

2. разходите свързани с производство на електрическа енергия от производителя, страна по договор за предсрочно прекратяване за дадена календарна година са по-високи с повече от 20 % от средните разходи на предприятията от енергийния сектор, със сходни технически параметри, ангажирани с производство на електрическа енергия на територията на България, за същата календарна година;

3. средната продажна цена на електрическа енергия на даден производител в съответната календарна година е по-ниска с повече от 5 % от средната пазарна цена калкулирана за производителите на електроенергия със сходни технически параметри на територията на България за същата календарна година;

(2) Обясненията по ал. 1 се предоставят на КЕВР в 14 дневен срок от получаване на искането.

(3) Ако КЕВР реши, на основание на получените писмени обяснения от съответния производител, че разликите по ал. 1 не са породени от причини, зависещи от електроцентралата, ще го информира незабавно и със следваща корекция по чл. 30, ал.1, ако отклонението е:

1. положително, регулаторът ще намали общия размер на дължимата корекция или

2. отрицателно, регулаторът ще увеличи размера на дължимата корекция с до 25% от размера на невъзстановяемите разходи за годината, за която се отнася разликата по ал.1, вземайки предвид различните параметри на нетната печалба/загуба от оперативна дейност по чл. 27, ал. 3, вида и обхвата на негативните последици, произтичащи от това за електроцентралата.

(4) Настоящата разпоредба се прилага в съответствие с чл. 8.

Принудително изпълнение

Чл. 37. (1) Ако производител, страна по споразумение за предсрочно прекратяване, не върне на Фонда сума определена за връщане по реда на производствата на настоящия закон, решението на КЕВР за връщане на сумата служи като документ въз основа на който се издава заповед за изпълнение по чл. 417 от Гражданския процесуален кодекс.

(2) Кредитор в изпълнителното производство е Фондът, а след неговото прекратяване – министърът на енергетиката или съответния му правопреемник.

Счетоводни и фискални последици

Чл. 38. (1) Средствата преведени от Фонда на производителите за покриване на невъзстановяемите разходи ще се считат, че представляват възстановяване на капиталови разходи, свързани с придобиването на ДМА или нематериални активи, за производството на електрическа енергия, спрямо които са извършени отписвания за амортизация по Законът за корпоративното подоходно облагане, в размер, който не надвишава общата първоначална стойност на тези ДМА намалени с амортизацията, определени към деня на получаване на авансите за покриване на невъзстановяемите разходи, както и на сумите за годишни и окончателна корекции.

(2) Получаването на средствата по ал.1 не се отразява в размера на отчисленията за амортизации на ДМА и нематериалните активи съгласно Законът за корпоративното подоходно облагане, до деня на получаване на индивидуалните аванси за компенсация на невъзстановяемите разходи. Отчисленията за амортизацията от ДМА и нематериалните активи по ал. 1 няма да се считат на данъчно признат разход по отношение на тази част от тяхната стойност, която съответства на размера на средствата, получени от производителите за покриване на невъзстановяемите разходи, считано месец след получаването на индивидуалните аванси до предварително определения пълнен размер както на годишните и на окончателната корекция по чл. 31.

(3) Размерът на възстановените капиталови разходи във връзка с индивидуалните материални активи ще бъде определен като дял от тяхната първоначална стойност, намалена с отчисленията за амортизация направени за данъчни цели, считано от деня за получаване на авансите, както и на пълния размер на годишната и окончателната корекция по чл. 31.

(4) Възстановяването на средствата, в едно с лихвата на производителите от Фондът, съгласно този закон ще се счита за освободен от данък разход, по смисъла на ЗКПО. Възстановяването на разходите няма да се счита за основание за корекция или промяна на амортизационните отчисления на дълготрайните материални активи по чл.1.

(5) Средствата по ал. 1 нямат характер на субсидия, финансова помощ или друго плащане от този характер по смисъла на ЗКПО.

(6) Средствата по чл. 1 няма да се признават като данъчно облекчение от или основание за такова по смисъла на ЗКПО.

Давност

Чл. 39. Давността за искове към Фонда, свързани със средства за покриване на невъзстановяемите разходи, включващи средства свързани с корекциите на размера на невъзстановяемите разходи и искове към производители за възстановяване на преведените им средствата за възстановяване на невъзстановяемите им разходи е три годишна.

Раздел V

Фонд за покриване на невъзстановяеми разходи

Статут и функции

Чл. 40. (1) Създава се Фонд за покриване на невъзстановяеми разходи по този закон със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон към Министерството на енергетиката.

(2) Фондът има следните функции:

1. Набиране на средства за покриване на невъзстановяемите разходи на производителите по чл. 1, ал 1;

2. Управление на набраните средства;

3. Извършване на плащания за покриване на невъзстановяемите разходи на производителите по чл. 1, ал 1;

4. Изготвяне и представяне на отчети и информация за компетентните органи, оправомощените лица и обществото;

5. Изпълнение на други функции, предвидени в този закон и устройствения му акт.

(3) Министърът на енергетиката одобрява устава на Фонда.

Управление

Чл. 41. (1) Фондът се управлява от тричленен управителен съвет, назначен от министъра на енергетиката.

(2) Министърът на енергетиката сключва с членовете на управителния съвет договори за управление и контрол.

(3) Фондът се управлява оперативно и се представлява от председателя на управителния съвет.

(4) Управителният съвет приема решенията си с мнозинство повече от половината от всички свои членове.

(5) Членовете на управителния съвет и председателят имат право на възнаграждение за своята дейност, при условията и реда и в размерите, съответни на предвидените за управление на еднолични търговски дружества на държавата. Договорите за управление и контрол се сключват с министъра на енергетиката.

(6) Управителният съвет приема правила за своята организация и дейност.

Приходи

Чл. 42. Фондът набира средства от:

1. тримесечни отчисления от оператора на преносната мрежа и от операторите на разпределителната мрежа съответно по чл. 10, т. 1 и 2, включени в цената им като компенсаторна компонента;

2. приходи от лихви и други доходи от инвестиции, допустими по този закон.

Инвестиции и финансови резултати

Чл. 43. (1) При превишение на приходите над разходите и при отчитане на предстоящите разходи, средствата във Фонда могат да бъдат временно инвестирани само в следните активи:

1. държавни ценни книжа, емитирани от българската държава;
2. ценни книжа, доходите от които са гарантирани от българската държава;
3. банкови депозити в български банки;
4. банкови ценни книжа деноминирани в български лева.

(2) Фондът съобразява матуритета на направените инвестиции с периодите и сроковете за плащане на компенсациите на производителите.

(3) Фондът не формира печалба. Сумата, съставляваща превишение на приходите над разходите се връща в специализираната сметка и може да бъде използвана единствено за целите по чл. 1.

(4) При недостиг на средства по Фонда той може да се кредитира само от публични финансови източници и от банки. При сключване на договори за кредит, Фондът има право да предоставя като обезпечения само собствените си вземания по този закон.

(5) Крайният положителен остатък от дейността на Фонда след прекратяване на дейността му, подлежи на възстановяване на крайните потребители на електрическа енергия чрез съответни корекции в механизмите на ценообразуване на разпределителните дружества, регулирани от КЕВР.

Разходи

Чл. 44. (1) Средствата от Фонда се изразходват единствено за извършване на плащания за покриване на невъзстановяеми разходи на производителите на електрическа енергия по чл. 1, ал. 1.

(2) Не се допускат прихващания и компенсаторни сделки с вземания на Фонда с каквито е да е насрещни и други вземания, извън изрично предвидените в този закон.

Отчетност

Чл. 45. До края на първото тримесечие на всяка година Фондът представя на министъра на енергетиката отчет за дейността си през предходната година. Отчетът включва информация за приходите и разходите по специалната сметка по източници, направления и субекти, сумите съставляващи компенсаторна компонента, както и оперативните и административни разходи на Фонда.

(2) Министърът на енергетиката обнародва отчета на Фонда в Държавен вестник в 14-дневен срок от получаването му.

Прекратяване

Чл. 46. (1) Фондът прекратява своята дейност след изплащане на последното компенсаторно плащане към производителите по чл. 1, от който момент се прекратяват и правомощията на управителния съвет.

(2) В едномесечен срок от датата по ал. 1 министърът на енергетиката прекратява Фонда като държавно предприятие и превежда остатъчната наличност от сметката на Фонда по специална целева сметка към Министерството на енергетиката за

компенсиране бъдещи увеличения на цената на тока за потребителите до изчерпване на средствата по нея и закрива сметката.

Раздел VI

Административнонаказателни разпоредби

Икономически санкции и глоби

Чл. 47. (1) Производител, който не представи своевременно информация, документация или данни, изискуеми съгласно този закон, се наказва с икономическа санкция в размер до 10 на сто от дължимия тримесечен размер на сумата за компенсиране на невъзстановяемите разходи, в зависимост от тежестта и кратността на нарушението.

(2) Длъжностно лице, което не представи своевременно информация, документация или данни, изискуеми съгласно този закон, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лева, ако не подлежи на по-тежко наказание.

(3) Икономическите санкции и глобите се налагат с наказателно постановление на министъра на енергетиката въз основа на акт за административно нарушение, съставен от определени от него длъжностни лица.

(4) Сумите от наложените икономически санкции и глоби се превеждат директно в специализираната сметка за покриване на невъзстановяемите разходи.

(5) При неплащане в срок на наложена икономическа санкция с влязло в сила наказателно постановление, съответната сума се удържа от първото предстоящо компенсаторно плащане към съответния производител.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Употребените в закона понятия имат значенията, определени в § 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за енергетиката.

§ 2. Този закон въвежда изискванията на съобщението на Европейската комисия относно Методологията за анализ на държавните помощи, свързани с невъзвръщаемите разходи, във връзка с приложението на чл. 107, ал. 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. В 14 дневен срок от обнародването на закона министърът на енергетиката одобрява устава на Държавно предприятие „Фонд за покриване на невъзстановяеми разходи на производители на електроенергия“, назначава членовете и председателя на управителния съвет и сключва с тях договори за управление и контрол.

§ 4. В Закона за енергетиката се правят следните изменения и допълнения:

1. Текстът на чл. 21, ал. 1, т. 6 се видоизменя така:

„6. Определя размера на компенсаторната компонента по реда и условията на Закона за предсрочното прекратяване на договори за производство на електрическа енергия.“

2. Текстът на чл. 34, ал. 3 се видоизменя така:

„(3) Редът и условията за определяне и изплащане на невъзстановяемите разходи се определят със Закона за предсрочното прекратяване на договори за производство на електрическа енергия.“

3. Ал. 4, 5 и 6 на чл. 34 се отменят.

4. Текстът на чл. 93а, ал. 1 се видоизменя така:

„(1) Общественият доставчик изкупува електрическата енергия произведена от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия и количеството електрическа енергия, определено по реда на чл. 4, ал. 2, т. 8.“

§ 5. (1) С влизане в сила на закона КЕВР изисква от оператора на преносната мрежа и от операторите на разпределителните мрежи данните по чл. 15 за броя на крайните клиенти и размера на договорените мощности.

(2) В едномесечен срок от изтичането на срокът по чл. 3, производителите, които са сключили споразумение за прекратяване, подават до КЕВР първите си заявления за определяне на размера на първите авансови плащания.

(3) До изтичането на срокът по чл. 7, КЕВР, въз основа на подадените заявления по ал.2 и данните по ал.1, определя размера на компенсаторната компонента по реда на чл. 11 и преразглежда размера на добавката „задължение към обществото“, като отразява в нея намалението, произтичащо от прилагането на настоящия закон.

(4) КЕВР преразглежда размера на „задължението към обществото и в случай, че не всички производители са сключили споразумение за предсрочна прекратяване, не всички производители са подали заявление за определяне на размера на компенсаторната компонента.

(5) В случай, че няма сключено нито едно споразумение за предсрочно прекратяване, КЕВР преразглежда размера на „задължението към обществото“ след изтичането на срокът по чл.3, като отразява отпадането на средства за изкупуване на електроенергия и разполагаемост по дългосрочните договори за изкупуване на електрическа енергия

(6) След изтичане на срока по чл. 3 КЕВР не включва в цената на „задължение към обществото“ средства за изкупуване на електроенергия и разполагаемост по дългосрочните договори за изкупуване по този закон.

§ 6. (1) Законът влиза в сила от 01.01.2016 г., с изключение на разпоредбите на § 3 и 4 от Преходните и заключителни разпоредби.

(2) Разпоредбата на § 3 от от Преходните и заключителни разпоредби влиза в сила от деня на обнародването на закона.

(3) Разпоредбата на § 4 от от Преходните и заключителни разпоредби влиза в сила с изтичането на срока по чл. 7, ал. 1.

§ 7. В изпълнение на чл. 108, ал. 3 от Договора за функциониране на Европейския съюз, настоящия закон ще бъде нотифициран пред Главна дирекция „Конкуренция“ на ЕС, като предстояща държавна помощ.

Приложение №1

Максимален размер на невъзстановяеми разходи към 31. 12. 2015 г. в хиляди лева

№	Име на централа производител	Максимален размер на невъзстановяеми разходи
1.	„Ей И Ес ЗС Марица изток 1“ ЕООД	- 1 979 882
2.	„Контур глобал Марица изток 3“ АД	- 1 056 240

Приложение №2
Сконттирац процент по години

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10

2026	2027
10	10

ВНОСИТЕЛИ:

МОТИВИ

към закон за предсрочно прекратяване на договори за производство на електрическа енергия

Енергийната система и енергийната сигурност на Република България са изложени на няколко риска с висока степен на вероятност и силно негативни потенциални последици. Най-сериозните и непосредствени от тях са рисковете от икономическа непоносимост на цените за крайните потребители и неплатежоспособност на Националната електрическа компания. И двата риска имат едни и същи източници: недостатъчната либерализация на енергийния пазар, непоследователност при реализацията на европейските политики в страната, високи и непазарни цени на енергоносителите и на енергията, генерирана от възобновяеми енергийни източници и от производители на енергия, работещи при гарантирани условия на изкупуване на генерираната от тях енергия – гарантирани количества и гарантирани високи изкупни цени по силата на дългосрочни договори, сключени преди датата на присъединяване на Република България към Европейския съюз. Тези рискове имат особено опасни последици и за националната сигурност, тъй като могат да доведат до масова невъзможност за плащане, фалити на всички нива, нестабилност в цените на масовите стоки, хаос в управлението на енергийната система и ред други. Под въпрос е поставена и цялостната конкурентоспособност на българската икономика.

С настоящия законопроект се предлага да се пристъпи към прекратяване на дългосрочните договори за изкупуване (доставка) на електроенергия от два основни източника – енергийни обекти: ТЕЦ „Марица изток 1” и ТЕЦ „Марица изток 3”. Тези договори са сключени между Националната електрическа компания и производителите, съответно „Ей И Ес Марица изток 1” ЕООД и „Контур глобал Марица изток 3” АД. Договорите са сключени преди присъединяването на Р България към ЕС и поради стойността на инвестициите водят до високи цени на произведената енергия, които са икономически непоносими за НЕК и най-вече за крайните потребители. Предвидено е прекратяването да се извърши доброволно, по взаимно съгласие и въз основа на справедлива компенсация за направените инвестиции и по-специално за тази част от тях, която не може да бъде възстановена, ако централите заработят при пазарни условия, т.е. без гарантирани от НЕК и държавата количества произведена енергия за изкупуване и цени. За целта се въвежда стриктна методика за опеределяне на т.нар. „невъзстановяеми разходи”, а оттам – и на компенсаторната компонента в цените, от която ще се финансира компенсирането на тези разходи на производителите.

Европейската комисия се е произнесла категорично поне два пъти по проблема за необходимото прекратяване на дългосрочните договори за изкупуване/доставка на енергия (PPA или СИЕ), сключени преди датите на приемане на съответните страни в ЕС. В частност, от съществено значение са две такива решения на ЕК:

– Решение на Комисията от 25 септември 2007 година относно Държавна помощ, предоставена от Полша като част от споразумения за закупуване на електроенергия, и държавната помощ, която Полша планира да предостави във връзка с компенсация за доброволното прекратяване на споразумения за закупуване на електроенергия (нотифицирано под номер С(2007) 4319) (2009/287/ЕО) и

– Решение на Комисията от 4 юни 2008 година относно държавна помощ С 41/05 предоставена от Унгария чрез споразумения за изкупуване на електроенергия (нотифицирано под номер С(2008) 2223) (2009/609/ЕО).

Във връзка с нотифицирания полски Законопроект за предсрочното прекратяване на договорите за доставка на енергия Комисията е направила заключението, че те извън всякакво съмнение представляват държавна помощ по смисъла на член 87, § 1 от Договора за ЕО и че тази държавна помощ е несъвместима с общия пазар. Обратно, по отношение на всеки подобен закон Комисията прави заключението, че той представлява държавна помощ по смисъла на чл. 87, § 1 от Договора за ЕО, която обаче е напълно съвместима с общия пазар при прилагане на чл. 87, § 3, б. „в)” от Договора за ЕО. Приема се, че елементът на държавна помощ, предвиден в СИЕ, се състои предимно от факта, че СИЕ гарантират закупуването от страна на оператора-купувач определен обем електроенергия по цена, покриваща всички производствени разходи. Аналогично, в случая с Унгария Комисията е приела, че елементът на държавна помощ, предвиден в СИЕ, се състои в задължението за изкупуване от страна на съответния оператор на определен капацитет и гарантирано минимално количество електроенергия на цена, която обхваща капиталови, постоянни и променливи разходи за значителна част от жизнения цикъл на съоръженията за производство, като така им гарантира възвръщаемост на инвестициите. Тъй като разпоредбите за гарантирани вземания и гарантирано покриване на разходите са основните разпоредби на СИЕ, Комисията е заключила, че прекратяването на държавната помощ може да бъде постигнато само чрез прекратяване на самите договори (СИЕ).

Тъй като Комисията изрично е приела, че в тези случаи държавната помощ е била предоставена неправомерно и е несъвместима с общия пазар, на тази основа тя е задължила Полша и Унгария да прекратят споразуменията за дългосрочно изкупуване на енергия (СИЕ). При това е постановила, че компенсацията на невъзстановяемите разходи на производителите на енергия е възможна и допустима държавна помощ по смисъла на чл. 87, § 1 от Договора за ЕО, съвместима с общия пазар въз основа на предвидената методология на невъзвръщаемите разходи. И в двата случая тази методология предвижда, че максималният размер на компенсацията е сумата след приспадане на общите приходи, реализирани от активите в рамките на СИЕ, която е на разположение за покриване на инвестиционните разходи. Аналогичен модел се предлага и с настоящия законопроект. Основните негови компоненти и потенциални последици са следните:

1. Определя се максималният размер на невъзстановяемите разходи за всеки производител, който прекрати предсрочно своя дългосрочен договор. Това е максимално възможната сума, която производителят може да получи до края на периода на корекции, който е не по-дълъг от срока на действие на прекратения договор. По този начин се постига яснота и предвидимост както за потребителите, така и за производителите, като се избягва възможността от злоупотреби и корупционни практики.

2. Изчислението на размера на невъзстановяемите разходи се извършва по формули, изготвени в съответствие на Методологията за анализ на държавните помощи, свързани с невъзвръщаемите разходи на Европейската комисия. Методологията на невъзвръщаемите разходи касае държавна помощ, предоставена на дружества на пазара, които са инвестирани в електроцентрали преди либерализирането на сектора на електроенергия и които могат да изпитват затруднения при възстановяването на техните инвестиционни разходи в условията на либерализиран пазар. Основната цел на методологията за невъзвръщаеми разходи е да подпомогне прехода на енергийния сектор към либерализиран пазар, като позволи на предприятия за електроенергия на пазара да се адаптират към въвеждането на конкуренция.

3. Законът въвежда ясен и ефективен механизъм за определяне, събиране и разпределяне на средствата за компенсиране на невъзстановяемите разходи в условия на либерализиран пазар на електроенергия. Средствата за компенсиране се изчисляват ежегодно от Комисията за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, като компонента към цената за пренос и достъп, която се събира от оператора на преносната мрежа и от операторите на разпределителната мрежа от всички крайни клиенти присъединени към тях. Размерът на тази компенсаторна компонента се изчисляват за битовите потребители в твърда сума за всеки клиент, а за стопанските за 1 МВт договорена мощност. Въведена е прозрачна процедура за определяне на ежегодния размер на невъзстановяемите разходи, като прогноза за предстоящата година от КЕВР по заявление на производителите, чиито договори са прекратени, както и корекционен механизъм, на следваща година, когато се отчетат реалните данни. Средствата за компенсаторната компонента се администрират от новосъздадено държавно предприятие към Министерството на енергетиката „Фонд за гарантиране на невъзстановяемите разходи“. Фондът ще събира и разплаща средствата, като координира дейността си с КЕВР и участниците на пазара.

4. Сроковете за прекратяване в настоящия законопроект са съобразени със становището на ЕК за тяхната практическа приложимост по двете цитирани решения. Комисията е на мнение, че двуетапен период за прекратяване от 150 и съответно 210 дни е разумен и достатъчен за целите на прекратяването на СИЕ и за осъществяването на целия процес, за да се гарантира, че сигурността на доставките на електроенергия остават адекватни и че преходът към напълно либерализиран пазар се извършва при добри условия, което е в интерес на и на цялата Общност.

5. Предлага се сумите по компенсаторната компонента да се набират в специален фонд със статут на държавно предприятия по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Неговият предмет на дейност ще бъде единствено да обслужва набирането на средства, тяхното временно управление и изразходването им за компенсаторни плащания към двете централи за невъзстановяемите разходи. Предприятието ще прекрати своята дейност с последното компенсаторно плащане, а в случай че по сметките му останат средства, те ще бъдат възстановени на крайните потребители чрез системата за формиране на цени, администрирана от КЕВР.

6. Интересите на кредиторите и всички други заинтересовани лица са надлежно отчетени и защитени. Чрез механизмите на компенсаторните плащания те са гарантирани, че ще се удовлетворят за всички свои вземания към двата производителя. С приемането на закон, те ще получат допълнителни гаранции за това.

7. Законът няма да прекрати или да препятства дейността на двете енергийни предприятия. Напротив, занапред те могат да продължат своята дейност при равни условия с всеки друг производител на електроенергия в страната. Това ще стане независимо дали те приемат или не условията за доброволно (двустранно) прекратяване на споразуменията за изкупуване на енергия, или не.

Законопроектът не налага мобилизирането на допълнителен **финансов ресурс** за своето прилагане. Не се предвиждат финансови тежести или задължения за държавния бюджет и не засяга публични приходиизточници. Напротив, в резултат на неговото прилагане държавата ще се освободи от предоставени от нея преки или косвени гаранции във връзка с двата инвестиционни проекта и с това ще бъде съответно редуциран държавния дълг чрез механизмите, предвидени в Закона за публичните финанси.

Законопроектът въвежда изисквания на редица нормативни актове на европейското право, подробно изложени в Закона за енергетиката. В добавка обаче той въвежда и изискванията на Съобщението на Европейската комисия относно Методологията за анализ на държавните помощи, свързани с невъзвръщаемите разходи, във връзка с приложението на чл. 107, ал.1 от Договора за функциониране на Европейския съюз. Законът задължително ще бъде нотифициран на Европейската комисия на основание чл. 108, ал. 3 от Договора за функциониране на Европейския съюз и въз основа на досегашната ѝ практика съществува най-висока степен на сигурност, че предлагания модел ще бъде потвърден от нея.

ВНОСИТЕЛИ: